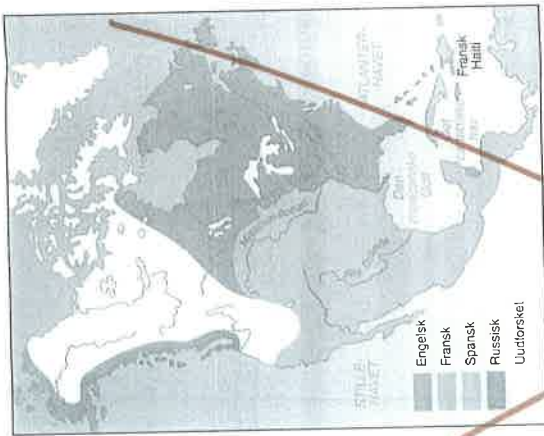

Nordamerika for og efter Englands sejr over Frankrig i Syvårskrigen 1756-1763.

De engelske kolonister udvikler en amerikansk identitet

Sejren i krigen mod franskmændene havde styrket kolonisternes selvtilid over for moderlandet England. Forholdene i kolonierne var meget anderledes end i Europa. Kolonisterne var stillet over for mange nye og ukendte udfordringer i Amerika og måtte opgive mange vante forestillinger og fremgangsmåder. I stedet udviklede de efterhånden nye skikke og måder at få tingene til at fungere på. Nye generationer af kolonister fjernede sig mere og mere fra de gamle europæiske traditioner og skabte en ny amerikansk livsstil. Det havde ikke den store betydning, så længe englænderne ikke blandede sig i de amerikanske koloniers politiske og økonomiske forhold.

Fra økonomiske protester til krav om politisk uafhængighed

Syvårskrigen blev ikke kun udkæmpet i Nordamerika, men også i Europa, i Asien og på verdenshavene. Krigen var meget dyr for England, og trods de militære og politiske triumfer, så var den engelske stat truet af økonomisk ruin. De engelske skatteborgere var allerede hårdt presset, og regeringen fandt det naturligt at lade de amerikanske kolonier betale deres del af gælden. Det førte til voldsomme protester i kolonierne. På grund af den engelske regerings usmidige politik og kolonisternes voksende selvtilid og frihedstrang udviklede diskussionen om skatter og afgifter sig snart fra økonomiske protester til krav om politisk uafhængighed. Kolonierne begyndte for første gang at samarbejde formelt og mødtes i Phila-

Fransk intervention

Den enevældige franske monark havde ikke noget ønske om at støtte republikanske frihedsrettigheder, men ønskede til gengæld brændende at få hævn over England efter Syvårskrigen. Da amerikanerne efter tre års krig havde bevist deres modstandsdygtighed over for England, besluttede Frankrig at anerkende koloniernes uafhængighed og at støtte dem i en militær alliance mod England. Snart sluttede Englands andre fjender i Europa, Holland og Spanien, sig til Frankrig, og englænderne måtte i stigende grad koncentrere sig om andre ting end krigen i Amerika. Efter belejringen af Yorktown i 1781 tog franskmændene og amerikanerne i fællesskab en stor engelsk hær til fange. Krigen var forbi, og i 1783 anerkendte England koloniernes uafhængighed og dermed De forenede Staters eksistens.

Fra konføderation til union

De 13 kolonier havde opnået uafhængighed, men den fælles administration, der byggede på de såkaldte konføderationsartikler, fungerede ikke godt. De tidligere kolonier samarbejdede i et løst statsforbund, en konføderation, hvor hver enkelt stat i princippet var suveræn og uafhængig. Det blev dog fra begyndelsen understreget, at staterne i konføderationen var forbundne for evigt. Allerede i 1787 stod det klart, at en revision af konføderationsartiklerne var nødvendig. Delegerede fra staterne samledes i Philadelphia for at gøre samarbejdet i konføderationen mere effek-

Den amerikanske Uafhængighedskrig

England var verdens militære stormagt, men havde alligevel vanskeligt ved at undertrykke oprøret i kolonierne. Englænderne erobrede ganske vist flere større byer, bl.a. New York og Philadelphia, men formåede aldrig at kontrollere større landområder uden for byerne. Regeringen i London var længe om at erkende oprørets omfang og var desuden mere optaget af at sikre sine rige caribiske øer end kolonierne på fastlandet. Et af oprøernes alvorlige problemer var den manglende opbakning i befolkningen, og at der ikke var klarhed over, hvad der egentlig var målet med krigen. Uafhængighedserklæringen, der blev offentliggjort den 4. juli 1776, skulle bl.a. gøre det klart, at formålet med krigen var uafhængighed fra England. Underretningen af de republikanske frihedsrettigheder skulle overbevise amerikanerne om, at oprøret var en retfærdig sag og rettet mod en tyrann, den engelske konge. Desuden ville en uafhængighedserklæring gøre det lettere at opnå udenlandsk anerkendelse og hjælp til krigen mod England.

System, 2001, 5/3-16
Allian Ahle. Den Amerikanske Bøgerskriv

tivt. De delegerede gik imidlertid læn- gere, end de fleste havde regnet med. Udgangspunktet var den republikanske styreform og magtens tredeling. De vigtigste elementer var en Kongres med lovgivende magt, en præsident med udøvende magt og en Højesteret, der skulle fortolke lovene og forfatningen. Resultatet blev en fælles forfatning, som havde til formål at skabe "en mere fuldkommen Union". Det var ikke foregået uden problemer, for de amerikanske stater var meget forskellige. Forfatningen blev et kompromis mellem forskellige interesser. Nordstaterne ønskede en stærkere og mere handlekraftig centralmagt, der kunne præge og støtte udviklingen i de enkelte stater. Deres mål var en forbundsstat, en union. Sydstaterne var opsat på at bevare så meget magt som muligt hos enkeltstaterne. Deres mål var et statsforbund, en konføderation. Kompromiserne i forfatningen blev opfattet vidt forskelligt af tilhængerne og modstandere af en magtfuld union.

"The Founding Fathers" og slaveriets rolle i tiden omkring Uafhængigheden

De uddannede mænd, der gik forrest i kravet om uafhængighed fra Storbritannien formulerede senere Uafhængighedserklæringen og forfatningen. Det var mænd som de senere præsidenter George Washington og Thomas Jefferson. De er i dag stadig nationens første helte, men i 1800-tallet blev de nærmest forgudet. Vægtige argumenter i en politisk debat havde ofte udgangspunkt i disse "Founding Fathers"

eller andet tidspunkt ende med en katastrofe.

Udviklingen af to forskellige samfundssystemer i Syd og Nord

Helt tilbage fra koloniernes grundlæggelse havde koloniene i Syd og Nord udviklet sig forskelligt. De klimatiske forhold spillede en afgørende rolle. De sydlige kolonier som f.eks. Virginia og North og South Carolina egnede sig bedst til dyrkning af tobak, ris og især bomuld. Arbejdet med disse afgrøder var meget hårdt og krævede mere end én mands eller én families arbejdskraft.

På grund af den lette adgang til rigelig og billig eller endda gratis jord var ingen europæiske kolonister villige til at påtage sig lønnet landbrugsarbejde for andre kolonister. De indfødte indianere var ikke egnede til fysisk hårdt arbejde under slavelignende forhold. Kolonisterne i de sydlige kolonier begyndte derfor at importere sorte slaver fra Afrika. De viste sig at være billig og effektiv arbejdskraft, der ydermere var selvsupplerende via naturlig tilvækst. Der udviklede sig efterhånden et slavebaseret samfund i de sydlige kolonier.

Politik var det de store plantage- og slaveejere, der udgjorde et magtfuldt aristokrati. Økonomisk og socialt var samfundet helt afhængig af slavevernet. Kapitalen var bundet i slaverne og plantageejerne investerede overskuddet i ny jord og flere slaver. De fleste hvide drev mindre landbrug, ofte i samarbejde med plantageejerne, og var håndværkere eller småhandlende. Ca. en fjerdedel af de hvide i Syden ejede mindst én slave. De sociale for-

skelle mellem fattige hvide og plantageejere blev til dels overskygget af det racemæssige fællesskab, de følte i forhold til de sorte slaver. Slaverne blev betragtet som arbejdskraft på linie med trækdyr.

Sydens erhvervsstruktur blev en monokultur, der producerede råvarer som bomuld, tobak og ris. Disse råvarer blev solgt til handelsfirmaer i de nordlige kolonier, hvor de enten blev forarbejdet og/eller eksporteret til især Europa. Syden havde således ingen industri af betydning og var helt afhængig af et stort marked i Norden og i Europa for sine råvarer. Afhængigheden af Norden og Europa gjaldt også importen af luksus- og færdigvarer, som man ikke selv fremstillede i Syden. Politisk var Sydstaterne efter uafhængigheden udpræget konservative, skeptiske over for centralmagten og passede stort set sig selv. De havde ikke noget ønske om eller behov for tæt samarbejde med de andre stater. Den centralmagt, der nødvendigvis måtte være, skulle begrænses mest muligt og kun varetage staternes fælles interesser som forsvar, toldopkrævning og udenrigspolitik.

De nordlige kolonier, som f.eks. Massachusetts og New York, var ikke så velegnede til større landbrug. En familie var rigelig arbejdskraft, og indtjeningen blev ofte suppleret med fiskeri eller skovhugst. Skibsbyggeri, søfart og handel blev også hurtigt fremtrædende erhverv i de nordlige kolonier. Efter uafhængigheden fra England var det nødvendigt at opbygge en egentlig industri i USA. I Norden var de grundlæggende betingelser for en tidlig industri allerede til stede. Den fortsatte

THOS. JEFFERSON

HENDRICK KNOX

JOHN ADAMS

GEO. WASHINGTON

ALEX HAMILTON

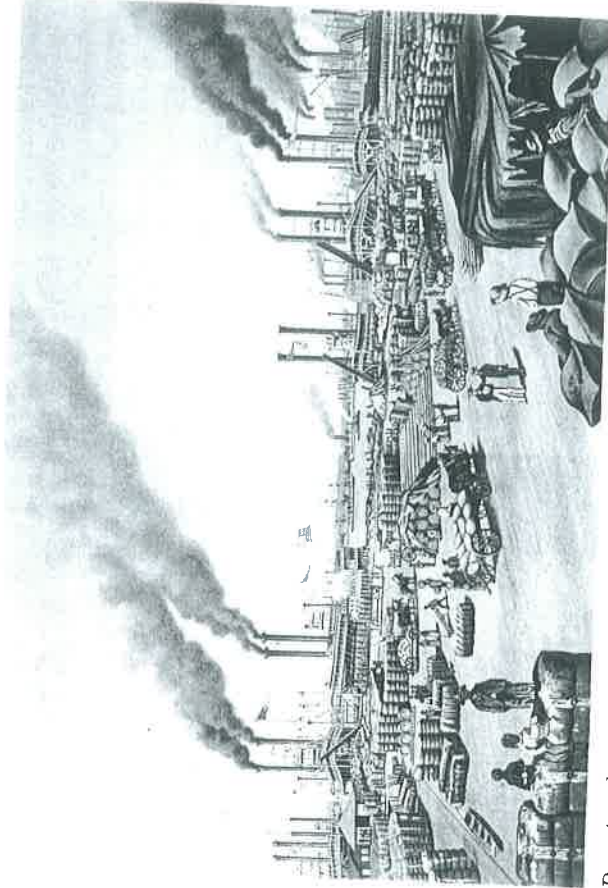
USA's første regering med bl.a. præsident George Washington siddende til højre, og yderst til venstre Thomas Jefferson. Cigar-kasselitografi fra 1800-tallet.

immigration fra Europa sikrede rigelig og billig arbejdskraft, og de fleste råvarer fandtes til overflod. Markedet både i USA og i Europa var voksende, og de store floder, nye kanaler og havet gjorde transporten overkommelig. Kapitalen til investeringer var fortrinsvis opbygget via overskuddet på handelen med England og Sydstaterne.

Disse forhold gjorde Norden til et oplagt centrum for USA's industri, handel og bankvæsen. Det kapitalbaserede samfund i Norden havde ikke brug for slaveriet, som snart blev afskaffet el-

ler begrænset til et par sorte tjenestefolk i husholdningen. Nordstaterne ønskede en stærkere centralmagt, der f.eks. kunne støtte den økonomiske udvikling med målrettede investeringer, hvor der var behov for det.

Der var altså to forskellige samfundssystemer i USA i 1800-tallet, men kun én centralregering, der skulle forsøge at finde politiske kompromiser. Det gjaldt især inden for de to områder, hvor forskellene kom stærkest til udtryk: slaveriets fremtid og staternes rettigheder over for centralmagten.

Den store havneby New Orleans var udgangspunkt for Sydens bomuldsseksport. Litografi fra 1800-tallet.

TEKST 1:

Uafhængighedserklæringen 1776

Den amerikanske kontinentalkongres bestående af delegerede fra kolonierne nedsatte i juni 1776 en komite, der skulle formulere en uafhængighedserklæring. Blandt komiteens medlemmer var Thomas Jefferson. Han tilskrev den endelige formulering, som den blev godkendt og offentliggjort den 4. juli 1776. Denne dato har siden været USA's nationaldag. Erklæringen byggede på den engelske filosof John Lockes ideer om menneskets medfødte og naturlige rettigheder. Hans teorier var

begrundet for den engelske Bill of Rights fra 1689, der stadfæstede den politiske frihed og myndighedernes ansvar over for folket. Jefferson anklagede også den engelske konge for at have indført slaveriet i kolonierne, men det af snit blev ikke godkendt af Kongressen og kom ikke med i erklæringen.

Når det under de menneskelige be-
giveness forløb bliver nødvendigt
for et folk at løse de politiske bånd, som
har forbundet det med et andet, og at
indtage den særskilte og ligeberetti-
gede stilling blandt jordens magter, som
naturens love og naturens Gud beret-
tiger det til, så kræver en sømmelig